

UDÁLOST MĚSÍCE

PŘÍJEZD KRAKONOŠE

V sobotu 19. března se v Harrachově od 10 hodin uskuteční již 70. ročník setkání s Krakonošem. Návštěvníci uvidí nejen samotného pána hor, ale také mnoho dalších roztodivných bytostí. Na všechny čeká bohatý kulturní program s velkým množstvím soutěží a atrakcí pro celou rodinu. Vstup zdarma.

Jubilejní ročník tradiční harrachovské události se ponese v duchu jedné velké smutné změny. Dlouholetý představitel Krakonoše, Michael Beneš, totiž v loňském roce náhle zemřel. Vítat jaro tak přijede nový Krakonoš, František Veverka. Ani v jeho družině ale nebude chybět Krakonošova policie, hrabata Harrachova, čerti, mažoretky, vážení sousedé z Jizerských hor, víla Izerína a duch Muhu, velbloud a mnoho dalších zajímavých stvoření. K vidění bude také exhibice lyžníků, čertova kovářská dílna, hod sekyrou o medovnik, ukázky tradičních krkonošských řemesel nebo Krakonošova losovačka o hodnotné ceny. Krakonošův průvod bude odcházet od křižovatky u hotelu Karolína a s krátkými přestávkami u hasičů a v pekárně u Vokřínků doputuje až do cíle konání odpoledního programu, ke stadionu za pensionem Tesla.

Tam se Krakonoš pozdraví se všemi příchozími a společně budou poslouchat hudbu všemožných žánrů – dechovku Táboranku, folkovou a lidovou hudbu v podání skupiny Marta a Rasputin nebo rock'n'rollový revival kapely The Vintage Band. Divákům se představí také folklórní soubor Špindleráček, loutkové divadlo Kozlík, Mužoretí z Hořic nebo jilemnickí skauti s ukázkou pletení velikonočních pomlázek. Připraveny budou také ukázky šermířského souboje a ohňová show, děti si budou moci vyzkoušet střelení z luku a kuše nebo si obléci rytířské brnění. Návštěvníci se mohou těšit také na bohatou nabídku občerstvení, šperků, dřevěných hraček nebo keramiky. ←

Více informací na www.harrachov.cz

Text: Petr Vondřích

Foto: Daniel Hloušek

NA KRAJI

EUROREGION TOUR

Ve dnech 17.–19. března pořádá Liberecký kraj na výstavišti Eurocentrum v Jablonci nad Nisou již 16. ročník veletrhu cestovního ruchu Euroregion Tour. Letošní veletrh, který opět představí komplexní turistickou nabídku krajů, regionů, měst a obcí České republiky i sousedních států, bude tematicky zaměřen na filmovou turistiku. Pro veřejnost bude otevřeno v pátek a v sobotu 18.–19. března, zatímco čtvrtek 17. března bude vyhrazen odborníkům. Návštěvníci se mohou těšit také na bohatý kulturní program, promítání filmů, ochutnávky, řemeslníky a prodejce regionálních produktů, zábavu pro děti i dospělé.

VYŠLA KNIHA PŘÍRODNÍCH POKLADŮ KRAJE

Liberecký kraj vydal obrazovou publikaci „Maloplošná chráněná území Libereckého kraje“, ve které přináší stručný popis a mnoho fotografií všech přírodních rezervací i památek regionu. Nechybí ani obrázky vzácných živočichů a rostlin, které se v těchto chráněných územích vyskytují. Součástí knihy je i velkoformátová mapa. Celou publikaci si můžete prohlédnout v digitální verzi na internetových stránkách kraje.

CENA EUROREGIONU NISA

Nejhodnotnější přeshraniční partnerství, nejlepší studentské práce a tři významné osobnosti ocenila v osmé Ceně Euroregionu Nisa devítičlenná mezinárodní porota. Za českou stranu získalo prvenství partnerství města Frýdlant a města Świeradów Zdrój, a to v kategorii nejlepší přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje společného prázdninového regionu. První místo v kategorii nejlepší přeshraniční komunální spolupráce získalo vzájemné partnerství obcí Jezów Sudecki, Vierkirchen a Paseky nad Jizerou. Cenu pro osobnost s významným přínosem pro přeshraniční spolupráci získala Stanislava Riegerová z Českého statistického úřadu v Liberci.

VYZNAMENÁNÍ PRO DOBROVOLNÉ HASIČE

Martin Bartoníček a Petr Prokop, velitelé jednotek dobrovolných hasičů z Turnova a Malé Skály, převzali z rukou hejtmána Martina Půty záslužné medaile IZS Libereckého kraje II. stupně za své osobní nasazení při likvidaci požáru v areálu společnosti Agba v Turnově. „Tento požár byl jednou z největších mimořádných událostí v našem kraji posledních mnoha měsíců. Bez nasazení členů jednotek dobrovolných hasičů by profesionálové zvládali požár jen obtížně,“ uvedl Půta.

Liberecký kraj se stal co do počtu získaných medailí nejúspěšnější výpravou na Hrách VII. zimní olympiády dětí a mládeže ČR 2016. Velkou zásluhu na tom měla i dvanáctiletá Nela Půbalová z Dukly Liberec, která získala hned tři zlaté medaile v běhu na lyžích. Foto: www.olympic.cz

KRAJSKÁ OMBUDSMANKA PORADÍ SENIORŮM

Senioři v našem kraji se mohou nově se svými problémy obracet na krajského poradce. Radit jim bude Lenka Kadlecová, náměstkyně hejtmána pro sociální věci. Fungovat bude podobně jako ombudsmanka a k dispozici bude dvakrát měsíčně, vždy první a třetí pondělí v měsíci, pokaždé mezi 13. a 16. hodinou. Náměstkyně poskytne nejenom osobní poradenství, např. v případech, kdy se senior ocitne v neočekávané nebo v tíživé životní situaci, ale i zájemcům, kteří se nedokážou zorientovat jak v nabízené škále sociálních služeb, tak v informacích, na co vše mají ze zákona nárok.

KRAJ PŘIPRAVUJE OPRAVY SILNIC ZA DALŠÍCH 500 MIL. KORUN

I přesto, že v loňském roce vydal Liberecký kraj na obnovu své silniční sítě rekordních 1,1 mld. Kč, bude i nadále usilovně pracovat na zlepšování jejího stavu. Rekonstrukce se tak dočkají například silnice na Benecku, Skalka–Blíževedly, Pihel – Skalice u České Lípy, Dobranov–Písečná, Zásada–Držkov, Zásada–Loužnice, Josefův Důl, Troskovice (Krčák, Vidlák), Borek–Troskovice, Prysk, Chrastava – Liberecká ulice, Horka u Staré Paky, Kunratice, Zlatá Olešnice, Světlá pod Ještědem nebo Postřelná.

NAVRHNĚTE OSOBNOSTI NA POCTY HEJTMANA

Občané mohou opět navrhnout osobnosti k udělení Pocty hejtmána Libereckého kraje, a to do 30. června 2016. Pocta hejtmána je každoročně udělována osobnostem, které se svým celoživotním dílem nebo významným skutkem zasloužily o dobré jméno našeho kraje. Podrobné informace včetně formuláře, který je třeba vyplnit, najdete na internetových stránkách kraje. ←

Více informací na www.kraj-lbc.cz/aktuality

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Čím si myslíte, že je Liberecký kraj pro turisty nejzajímavější a co naopak mu chybí nebo by měl zlepšit?

LENKA KADLECOVÁ (ČSSD)

Náš kraj je přímo nabitý turistickými lákadly. Od památek přes lokality vhodné pro pěší i cyklistické výlety, od krásných míst ke koupání, velké množství příležitostí pro běžecké či sjezdové lyžování až po bohatou nabídku kulturního vyžití. Jen mám stále pocit, že se úplně nedaří náš skvělý region „prodat“.

KATEŘINA KLIKAROVÁ (KSČM)

Náš kraj je ideální v tom, že nabízí vyžití jak sportovně, tak kulturně založeným turistům. Hradý, zámky, hory, rybníky, přehradý i spousta kulturních institucí – to vše zde máme, stačí si jen vybrat. Negativum spatřuji především v nekvalitních silnicích a určitě chybí i přímé vlakové spojení s Prahou.

VLADIMÍR RICHTER (ODS)

Liberecký kraj je jedním z nejatraktivnějších v celém Česku. Máme část Krkonoš, Jizerské hory, Český ráj, Máchovo jezero s jeho malebným okolím. Myslím, že celkově je nutné zlepšit infrastrukturu – silnice, záchytná parkoviště i modernizovat železnici.

IVANA HUJEROVÁ (PRO LK)

Každý ze čtyř turistických regionů má co nabídnout, těžko vybrat to nejzajímavější. Velké rezervy máme, podle mého názoru, v doprovodných službách a nabídce uceleného programu pro vícedenní pobyty.

HANA MAIEROVÁ (SLK)

Náš kraj je ojedinělý koncentrací přírodních a kulturních zajímavostí. Vedle hradů a zámků je tu unikátní Ještěd. Nabídka letních i zimních sportovních aktivit je nebyvale různorodá. Nedostatky jsou však stále v kvalitě infrastruktury (např. cyklotrasy) i služeb, což je ale celorepublikový problém.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Máme zde vše, co lze nabídnout – hory, přehradý, skalní města, hradý, zámky... Je jen škoda, že mnoho peněz, které mohly zlepšit stav již existujících, ale chátrajících památek, bylo v minulosti využito často na nesmyslné projekty. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1

OSOBNOST KRAJE

ALEŠ JALUŠKA

Absolvoval čtyři himalájské expedice a jeden z nejobávanějších horolezeckých výstupů vůbec – legendární severní stěnu alpské hory Eiger. Slavným horolezcem se však Aleš Jaluška (68) přesto nestal. Lidé ho totiž znají především jako kněze Církve československé husitské v Držkově a Lomnici nad Popelkou, a také jako dlouholetého kaplana věznice ve Valdčicích. V roce 2013 obdržel Poctu hejtmana za celoživotní přínos v oblasti charitativní činnosti, pomoci znevýhodněným a handicapovaným.

Když jsem začal objevovat, co všechno máte za sebou, nestačil jsem vycházet z údivu. Něco takového bych já a myslím, že ani většina ostatních lidí, od kněze nikdy nečekal.

Na to ale já jsem už dávno zvyklý. Když jsem v roce 1973 přišel do Držkova, tamní lidé nechtěli věřit, že jsem jejich nový farář. Nějak si nemohli zvyknout na to vousaté individuum, které se po jejich vesnici pohybuje v džínách a orvaném svetru horské služby. Takže jsem první tři roky nosil radši svůj jmenovací dekret neustále s sebou. Měl jsem ale také obrovské štěstí, že se za mě tehdy celou svou autoritou postavil můj předchůdce, Vladimír Hnízdó, který tam měl obrovskou úctu a respekt. Říkal: „*To je jeho doba. Já té době nerozumím, ale to je v pořádku, protože stejně tak on zase nerozumí té mě. Teď je ale jeho doba a dělá to dobře*“.

Jak jste se jako rodilý Pražák dostal až do Držkova?

Za trest. Obvinili mě z konspirační činnosti proti státu, což vzápětí sama vyšetřovací komise popřela, ale i tak mi zůstal zákaz působit ve městech nad 10 000 obyvatel.

Takže jsem byl nejdřív nezaměstnaný, potom jsem dělal metaře a pak mě poslali do Držkova. A to bylo to nejlepší, co mě mohlo potkat.

To jste si tehdy myslel taky?

V podstatě ano. Protože jsem šel do svých milovaných Jizerek, které jsem velmi dobře znal. Moje maminka je totiž z Rejdic a v Příchovicích máme rodovou chalupu. Jezdil jsem tam už jako malý kluk s bráchou a Jizerky jsme prolezli křížem krážem.

Takže jste se vlastně vrátil do svého druhého domova...

Vrácel jsem se do místa svému srdci milému. Druhým domovem se to pro mě stalo až ve chvíli, když mě tamní lidé vzali mezi sebe. Když mě přestali brát jako faráře a byl jsem pro ně prostě Aleš. Když jsem se mohl jen tak na skok zastavit u nich doma a poslouchat ty neskuutečně krásné historky o pytlácích a pašerácích nebo se dozvědět, jak se dělají brajnkvary (*likér z naložených bylin, plodů ve vodce – pozn. red.*). Pokaždé, když jsem potom přišel domů, jsem si to všechno poctivě zapsal – je z toho devět a půl hustě popsaných sešitů. Tehdy jsem začal přicházet na to, že je to tam pro mě víc než domov. Že je to místo mého srdce. Něco co mi nemůžou vypálit, vybombardovat, vykrást. To odejde teprve, až umřu.

Češi patří k nejméně věřícím národům na světě. Čím si myslíte, že to je?

A jste si jist, že jsou to opravdu nevěřící? Nejsou to náhodou jen lidé, kteří se nehlásí k žádné církvi? Troufám si tvrdit, že i u nás většina lidí v něco věří. V nějaké transcendentální, nehmotné, nějaký přesah člověka,

- 1 | Aleš Jaluška se nejprve vyučil jako elektrikář, potom se přihlásil na vojenskou školu, odkud ale předčasně odešel, aby nakonec vystudoval Husitskou teologickou fakultu Univerzity Karlovy. Foto: Petr Vondřích
- 2 | S Josefem Klímou při předávání Poct hejtmana. Známy reportér představil oceněného Aleše Jalušku originálním proslovem. Foto: Liberecký kraj
- 3 | Při bohoslužbě na symbolickém hřbitově horolezců v Hruboskalsku – Aleš Jaluška je zde slouží pravidelně každý Štědrý den již od roku 1970. Foto: Martin Veselý

2

3

akorát tomu neříkají náboženství. Velmi často potkávám lidi, kteří nejsou v žádné církvi, ale jsou hluboce a poctivě věřící, akorát v něco, co si pojmenují sami pro sebe a co vypadá úplně jinak, než jak to definuje dogma jakékoli církve. A taky jsem narazil na lidi, kteří byli v nějaké církvi a víry v nich přitom bylo jako v žumpě medu. Takže se vždycky ptám: A čím jsi to změřil, že jsi nevěřící? Vyšly ti mínusové hodnoty? Měřil jsi to na litry, kila, nebo na metráky? Máš nějaký vírameť? To mě vždy pobaví.

V roce 1989 jste se stal kaplanem v jedné z našich nejtěžších věznic, ve Valdčicích. Na to by drtivá většina lidí nikdy nesebrala odvahu. Co vás přimělo k tak rázné změně?

U mě se ale nic nezměnilo – stále jsem byl knězem. Jen už to nebylo na horách v Držkově, ale u vězňů ve Valdčicích. A na obou místech jsem se snažil o to samé – rozumět a vnímat své farníky. Spousta lidí nechápala, jak je možné, když jsem v těch Valdčicích čtyřicet hodin týdně, že ještě dokážu mít radost z první rozkvetlé pampeřličky. Ale jak říkal slavný rakouský neurolog a psychiatr Viktor Frankl: Na každém bodě je něco krásného, a jestli to nevidíš, je problém v tobě. Tak se zastav a zůstaň stát na tom místě tak dlouho, dokud tu krásu nenajdeš. Frankl se to naučil v koncentráku. ←

Text: Petr Vondřích

1

KRAJEM

HARRACHOV

Pokud se vám při vyslovení slova Harrachov jako úplně první vybaví sklárna a minipivovar [Novosad & syn](#) nebo [Mumlavské vodopády](#), chybu neuděláte, ale správná odpověď je skoky na lyžích. Kolem skokanských můstků na [Čertáku](#) se totiž v Harrachově odehrávalo a odehrává vždy to nejpodstatnější. Zvlášť kolem toho největšího, mamutího, na který jsou místní právem pyšní. A měli bychom být i my, protože podobně velkých můstků je totiž na světě jen pět. Na co už ale tak hrdí být nemůžeme, je to, že ten harrachovský jako jediný stále ještě čeká na modernizaci. Domov hned tří světových rekordmanů ([Hans Lahr](#), [Dalibor Motejlek](#), [Pavel Ploc](#)) by si to rozhodně zasloužil. Na bubnu mamutího můstku začínal svou úspěšnou mezinárodní kariéru i další harrachovský rodák, rychlostní sjezdař [Radek Čermák](#), který už dokázal jet na lyžích závratnou rychlostí 243 km/h (!). Extrémní výkony jsou na stejném místě, ale v opačném směru, k vidění i v létě, kdy se zde koná běžecký závod do vrchu [Red Bull 400](#). Přibližně ve stejnou dobu, jen o něco níž, na dojezdové ploše, se pořádá hudební festival [Keltská noc](#). Stále je to ale dost vysoko na to, aby šlo o festival s nejlepší výhledem. Spousta zajímavých věcí na vás ale čeká i úplně dole. Hned u stanice lanovky je to moderní restaurace a apres-ski bar [Stone](#). Pokud dáváte přednost něčemu tradičnějšímu, určitě zajděte do protější pivnice [U Krtka](#), kde na vás čeká nejen široko daleko

vyhlášená dršťková polévka, ale také spousta poučných historek od místních štamgastů. Osvědčenou klasiku v podobě vynikajícího domácího pečiva můžete očekávat i přes ulici, v pekařství U Vokřínků. Dobré jídlo a pití objevíte v Harrachově ale i mimo areál skokanských můstků. Zkusit můžete třeba restauraci [Za Pecí](#), která se specializuje na grilovaná jídla, tradiční [Roubenku](#) nebo stylovou [Terassu](#). Při návštěvě té poslední jmenované si určitě všimnete obrovského sousedního areálu, do kterého ale není přes vzrostlé stromy a masivní dřevěný plot vůbec vidět. Jedná se o bývalou rezidenci lékaře a mecenáše [Rudolfa Jedličky](#), zakladatele Jedličkova ústavu, kterou od roku 1945 využívá stát jako rekreační zařízení pro poslance a senátory. Nejedná se přitom o jediné pečlivě strážené harrachovské tajemství – v roce 1963 v hotelu [Bílý Hořec](#) tři týdny pobýval budoucí prezident Václav Havel, aby zde v klidu mohl napsat svou slavnou divadelní hru [Zahradní slavnost](#). Tajemství na vás čeká i v lese pod Bílým vrchem. Ale jen z výšky a pouze brzy na jaře nebo na podzim – v roce 1928 tam při příležitosti desátých oslav založení republiky lesníci vysázeli [modřiny do tvaru čísla 10](#). A další velké lesní dobrodružství je na dohled – v okolí Hřebínku a bývalé rybárny se totiž plánuje stavba nové tratě populárního [Singltreku](#). ←

Text: Petr Vondřich

- 1 | Skokanské můstky patří k panoramatu Harrachova neodmyslitelně už téměř sto let. První byl na úpatí Čertovy hory postaven již v roce 1920. Foto: Lukáš Hladík
- 2 | Kromě českého rekordu v rychlostním lyžování je Radek „Raketa“ Čermák také držitelem světového rekordu v jízdě na běžkách, kdy dokázal jet rychlostí téměř 146 km/h. Foto: archiv Radka Čermáka
- 3 | Jan Denke, majitel vyhlášené harrachovské pivnice U Krtka. Foto: Petr Vondřich
- 4 | Nedávno otevřenou moderní restauraci a apres-ski bar Stone najdete hned u spodní stanice lanové dráhy na Čertovu Horu. Foto: archiv Sportovního areálu Harrachov
- 5 | Pekárna U Vokřínků má pro vás přichystáno vždy čerstvé a křupavé pečivo. Foto: Petr Vondřich

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřich. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 03/2016 vyšlo 1. března 2016, uzávěrka byla 15. února 2016.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

Liberecký kraj